ס"ס דאמר רב הונא הלכה כר"א בן יעקב. כלומר דהוה ידיע להו דרב הונא אפילו בקמייתא קבע הלכתא כר"א בן יעקב דאי לא מאי מוכחא מדרב הונא דפליגי רבנן דלמא אבתריתא הוא דפסיק הלכתא כוותיה כך פירשו רבותי. ונראה בעיני שאין צורך לכך אלא מעיקרא כי אינעיא מי פליגי רבנן עליה מי לא למיקם אקושטא דמילתא הוא דנעיינן דאי פליגי עליה אפשר דלא קי"ל כוותיה דיחיד ורבים הלכה כרבים וכדמסקינן בגעיין אם תמצא לומר פליגי הלכתא כוותיה או לית הלכתא כוותיה אבל השתא דמקבע רב הונא הילכתא כוותיה

דאפילו בקמייתא ושמע מינה פליגי רבנן עליה שמע מינה מאי הוי עלה ת"ש דאמר רב הונא הלכה כרבי אליעזר בן יעקב וכן אמר רב אדא בר אהבה הלכה כרבי אליעזר בן יעקב: **מתני'** [א]נדרי הבאי אמר קונם אם לא ראיתי בדרך הזה כעולי מצרים אם לא ראיתי נחש בקורת בית הבד: **גמ'** תנא[ב] נדרי הבאי מותרין [ג]שבועות הבאי אסורין היכי דמי שבועות הבאי אילימא דאמר שבועה אם לא ראיתי בדרך הזה מידעם קאמר אמר אביי דאמר שבועה שראיתי אמר ליה רבא אם כן למה לי למימר ועוד דומיא דנדר קתני אלא אמר רבא באומר יאסרו פירות העולם עלי [ד]בשבועה אם לא ראיתי בדרך הזה כעולי מצרים א"ל רבינא לרב אשי ודלמא האי גברא קינא דשומשמני חזא ואסיק להון שמא עולי מצרים ושפיר משתבע א"ל

אפי' בקמייתא. הכי דלעיל ש"מ: מאי הוי עלה. מי הוי הלכתא כוותיה דר' אליעזר דהוי נדרי זרוזין ומותר: **אמר ליה רבא.** מ"כ מתניתא דאמר שבועה שראיתי בדרך הזה: **למה לי למימר.** דאסור דהיינו שבועה גמורה ודאי כאילו אמר שבועה שאכלתי: **ועוד דומיא דנדר קתני.** שבועות [ה](נדרי) הבאי אסורין דמשמע דקאמר כלשון נדר דשבועה: **אלא אמר רבא.** דקאמר הכי יאסרו כל פירות העולם עלי כשבועה: **אם לא ראיתי.** ולא קאמר שראיתי: **אמר ליה רבינא.** אמאי אסורות ודלמא שפיר אישתבע לדעתיה דידיה: **דלמא קינא דשומשמני.** נמלות מקובצות הרבה ולא ביחד כעולי מצרים דאפשר דאדעתא

עין משפט
נר מצוה

כ א מי"י פ"ג מהלכות שבועות הל"ה סמג לאוין רמח טוש"ע י"ד סי' רלג סעיף ד:
כא ב טוש"ע י"ד סימן רלג סעיף ג:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ועוד וכו' שבועות הבאי אסורין דמשמע דשבועה דקאמר כלשון נדר הם"ל ותיבת נדרי נמחק:

פירוש הרא"ש

מתני' נדרי הבאי. כמו כג' מקומות דבכו חכמים לשון הבאי פס' גיד הנשה (חולין דף 5:) כלומר נחמה ושפת יתר וכן זה הוסיף על מה שראה כלומר שראה לבכר נגלה ונגדול ומוסיף לומר יותר ממה שראה והוא כעלמו יודע שלא היה כל כך כמו שהוא אומר הלכך אע"פ שאמר קונם ככר זה עלי אם לא ראיתי עם כעולי מצרים והכתב שראיתי אם לא היה בקורת בית הבד לא אמרינן ודאי היה ראיתי הכי כמו שהוא אומר ויתכר הנדר עליו אלא אמרינן הוא בעצמו יודע שלא היה כל כמו שאמר אלא דרך בני אדם להוסיף על מה שראו ולא היה דעתו לנדר כי דרך בני אדם לדבר כן וכנדרים הלך אחר לשון בני אדם: גמ' **תנא נדרי הבאי מותרין אבל שבועות הבאי אסורין.** מטום דשבועה תמידית עפי הלכך תמידית לאסור מדרבנן ויש"נ כשם שנדרי הבאי מותרים כך שבועות הבאי מותרות: **אילימא דאמר שבועה אם לא ראיתי בדרך הזה מידעם קאמר.** דהיינו דאיני אוסר שום דבר עליי אין נלשון הזה שבועה כלל ולא נדם הוי יאלה שבועה לשקר: **א"ב למה לי למימר.** כיון דאמר שבועה שראיתי פשיטא שאסור אע"פ שדרך העולם לקרוא לעם רב מיולאי מצרים מ"מ אסור לישבע על זה וכנדר דוקא שרגיל הנדר שלא כוון לנדר: **ועוד דומיא דנדר קתני.** דמשמע שאוסר דבר עליו כשבועה כמו כנדר: **אאבדו עולים עלי בשבועה אם לא ראיתי כו'.** ואע"נ שדרך העולם לקרוא לעם רב מיולאי מצרים מטום חומרא דשבועה אסרינן לבו עיניה ולאיתך לישנא קמ"ל דלא מפלגינן בין נדרים לשבועות: **שומשמני** חזא. ראה נמלים הרבה והעלה לבם עולי מצרים ולדעתו אפיר קא משתבע ואם אמר שהוא כן למה אינו נאמן: ד)אדעתא דידן אישתבע ולא מהימינן ליה כדבר משונה כזה ואע"נ דמתנינן מהימנינן ליה דנדר בהתרמו של יס ובקרבנות מלכים אין זה משונה כל כך: **לאשוקי דאי יהיב ליה אבקונדרי.** דבר שמשתקים בו בטבלאות כמו בלשקונדרי מעלליתו (קידושין דף כא.): **ואסיק להו שמא** וזיי. אע"פ שמשונה הוא ורחוק הוא מן הדעת אזלינן בתר דעתיה: **לאשוקי מקנא דרבא.** ואין זה דבר מופלג ודאי לדעתיה אפיר קא משתבע שהרי מצוה מצר לידו אלא שלא נתנה לו לשם פרעון שישאלו בידו: **ולא אתבם לברבם.** כלומר לא על דעתכם לנדרכם אלא גם על דעת המקום ועל דעתי: **ראי אסיקו שבא** לעבודת כוכבים. והוא דבר משונה ומופלג: **משמע תרא.** תורה לו תורה שנכתב לו תורה שבעל פה: **משמע מצות המלך.** כדכתיב (אסתר ג) מדוע אתה עובר את מצות המלך: **שקולה מצות צית בנגד כל המצות.** כדכתיב (במדבר טו) ולמען תזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותן ותמשה קרנים עולים מרי"ג:

מסורת הש"ס

א) ע"ל כשם שנדרי הבאי מותרים כן שבועות הבאי מותרות וכן גי' הרמב"ם [וכן בתוספתא פ"ב].
ב) [עי' תוס' שבועות כה. ד"ה משא"כ וכו' וע"ע שם כט. ד"ה נתומר].
ג) תוס' ל"ל דלא בעיני.
ד) שיך לדף שאח"ז.

גליון הש"ס

בהר"ן ד"ה ת"ש וכו' דהוה ידיע להו. כעין זה מרין לקמן מז ע"א ד"ה ולר"ש ובשנה דף ט ע"ב בתוספ' ד"ה הא לן וש"ר:

מוסף רש"י

שבועות הבאי אסורין. שהוא שבועה בשפתיו אמור, דכתיב דברו אוזן, ולנו ברם (ראה"ה בשמו). למה לי למימר. שבועת שוא בהנאה היא (עסו).

תוספות

מאי הויא עלה. וא"ת דפליגי רבנן עליה לכן נראה לפרש הלכה כרבי אליעזר ב"י אי לא: נדרי הבאי אם לא ראיתי. פירוש שאמר קונם פירות העולם עלי אם לא ראיתי וכו' מותרין מטעם דנעידי אינשי דמשתבעי הכי מי לאמת ולנדר את דבריהן כשרואין מעשה אחד יותר מהה ברגיל להיות ואין עלנו לאסור ואין מהדי כדפרישית לעיל: בעולי מצרים. לפי שראה עם רב יותר ממה שרגיל: נחש בריח. לפי שראוהו ודוקא כשראה כדפרישית אבל אם לא ראה שום נחש ולא שום תרא ולא הוי נדר הבאי ואסור משום [ה]דעבדי אינשי דמישתבעו הכי כיון שלא ראה כלל: **אא"א אמר רבא** דאמר ראבי ראבי בל' פירות שבעולם יבו. כשבועות פירוש התוספות נאותך:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com